

STEZICE

šolsko leto 1989/90 — številka 2 — cena 7 din

Poljubček, pozdravček!

Tukaj smo, zopet. Takoj naj vas pohvalim, da ste se tokrat res izkazali. Ne vsi, seveda, vendar se mi tokrat pri zbiranju materiala za to številko ni bilo treba desetkrat oglasiti pri nevropsihiatru. Pa saj ni važno!

Pretirano navdušeno prve številke niste pokupili in ustrašili smo se že, da ne bo denarja za drugo! A Dolenjci smo trmasti ljudje, tako da se je tudi tokrat vse lepo izteklo.

V Stezice smo vnesli novost — fotografije in intervjuje z znanimi Slovenci (to je predvsem v **vašem** interesu; preberite na zadnji strani!).

V številki, ki jo imate pred seboj, smo zbrali prispevke z različnih področij: šport, razvedrilo, glasba, problemi... Poudarek je na prispevkih, ki obravnavajo probleme šole, in veseli nas, da je tudi ta tabu končno odprt.

Zopet vas vabim k sodelovanju. Malo bolj se odprite — prosim! Če bi o kakšnem problemu radi javno razpravljali, če vam kaj ni všeč ali nasprotno — oglasite se!

Pa še to! Naj javno (še enkrat) najavim nov slovenski film. To je odlična komedija o šoli, o Mankici in njenem klanu. No, več aprila na premieri v Cankarjevem domu...

Nina

II 16756

9 1997/6705

Kdo smo DIJAS?

Zaradi nazadujoče aktivnosti dijakov na raznovrstnih področjih šolskega in družbenega življenja (šolska politika, kultura, ekologija, rekreacija, politika), iz česar sledi v zadnjem času nekakšna vdanost v usodo, pasivnost dijakov, smo sklenili ustanoviti **neodvisno dijaško organizacijo DIJAS**.

Naš namen ni, da bi zgolj kritizirali obstoječe stanje ali z nekimi gromovniškimi polomi ustvarili nestrpno in napeto vzdušje – nasprotno! Podlaga in temelj našemu delu je argumentiran in kultiviran dialog.

Zato bo potrebna velika mera zrelosti, enotnosti, strpnosti in odgovornosti vseh dijakov. Trudili se bomo popraviti nepravilnosti na naši šoli, se borili za upoštevanje pravic in dolžnosti dijakov.

DIJAS ne bo deloval le kot nekakšen dijaški sindikat, ampak se bomo pognali tudi v širšo dejavnost. Gre za področje kulture, ekologije in rekreacije. Znotraj DIJASA hočemo dati vsem ustvarjalcem možnost, da izkoristijo svoje talente. Tako želimo svoj delež prispevati k ponovno prebujajoči se novomeški pomladi.

Tomaž Koncilija, 3. a

Tema na učiteljski konferenci pred kratkim je bila neopravičeno izostajanje od pouka oziroma »špricanje«. Kot vse kaže, je le-to ravno tako neodpravljen del šole kot neznanje.

No, v zadnjem času postajata aktualni dve novi »rešitvi« tega problema:

- dijak bi v šolskem letu lahko izkoristil **pet** t. i. »družinskih dni« (ko za izostanek od pouka ne bi potreboval opravičila),
- dijak lahko manjka 10 % ur od skupnega števila ur, bodisi opravičeno ali neopravičeno, toda če bi to število presegel, ob koncu leta ne bi dobil spričevala.

Toda ko se je razprava že nagibala na stran tistih, ki so zagovarjali prvo možnost, je nepričakovano vstal eden izmed prisotnih dijakov... Poudaril je, da bomo vedno ostali le na površini problema, če govorimo zgolj o posledicah (o špricanju). Potrebno se je spopasti z vzroki in posebno je opozoril na splošno padajočo motivacijo učencev, kar je izzvalo obče presenečenje in celo nasprotovanje prisotnih.

Zakaj se mi zdi omenjeni dogodek važen? Prvič zato, ker je nekdo jasno povedal, da s tem, ko sploh razpravljamo o špricanju, v bistvu na ta ali oni način pristajamo nanj. **In od kod potem pravica profesorjem, da obsojajo neopravičene**

izostanke, ko pa sami obravnavajo stvar kot nekaj nepogrešljivega?

Ta dogodek pa se mi zdi pomemben tudi zato, ker v vsakem dijakovem **samostojnem** razmišljanju vidim **izjemo** v sedanjem »sivem« stanju na naši šoli. Po hodnikih se namreč »sprehaja« nekaj sto dijakov, v danih v svojo usodo, nekaj sto dijakov, ki zelo prepričljivo okušajo ostrino svojih dolžnosti, premalo ali nič pa ne vedo o svojih pravicah.

Imamo tudi dve dijaški delegatski organizaciji (mladinska, šolska), ki pa bi že zdavnaj postali kluba zdolgočasenih učencev, če ne bi nekaj zagnanih posameznikov vse stvari vleklo naprej. Tisti maloštevilni dijaki, ki pridejo na razne konference, pridejo tja nepripravljeni, brez predlogov in mnenj! In ko pridejo do besede, so v veliki zadregi, kaj naj rečejo, da ne bodo govorili le v svojem lastnem imenu, ampak da bodo predstavljali splošno mnenje vseh dijakov. Zato največkrat molčijo.

Tako dandanes na šoli praktično ni nobenega dijaškega soupravljanja, čeprav je to zagotovljeno v raznih pravilnikih in statutih.

Postavlja se mi vprašanje, kako gledajo na vso stvar tisti, ki vedo, kako bi moralo biti. Ne najdem drugega odgovora, kot da jim sedanje stanje ustreza in ga želijo ohraniti nespremenjenega tudi v prihodnje.

Vzroke za to bi našli tako pri dijakih kot pri profesorjih, še največ pa pri šolskem sistemu. Le ta mi, ob vseh teh reformah, da jasno vedeti, da nisem nič drugega kot del generacije preizkusnih zajčkov, ki pač bolj ali manj dobro zvozimo čez zgodovinsko že zdavnaj odpisane programe. Cele generacije so in bodo šle čez programe, pod katerimi so podpisani »šolski politiki«, ki so hoteli iz dijakov v štirih letih ustvariti strokovnjake, ki bodo vse znali. Zato so v program zrinili celo goro predmetov s še večjo goro podatkov. Učenec navadno psihično in fizično ni kos delu v šoli. In tu učitelji ne znajo videti pravega položaja dijaka. Učitelj in učenec sta v šoli 6 do 7 ur. Za oba je to fizični napor. Vendar je dejstvo, da je profesor prisoten pri 7 urah istega predmeta, in ne zna razumeti dijaka, ki ima še 6 drugih ur poleg njegove, in s tem 6 drugih profesorjev, ki so ravno tako užaljeni, če se nisi naučil njihovega predmeta, ker je pač dejstvo, da se najvažnejši predmet na urniku od ure do ure spreminja. Torej, če že ne moremo spreminiti sistema, ker se le-ta spreminja navadno v ozkih krogih za zaprtimi vrati, skušajmo vsaj omiliti njegove negativne posledice v tistih stvareh, kjer smo enakega mnenja o pomanjkljivostih in napakah šolskega sistema.

*Tomaž Koncilija, 3. a
Gregor Macedoni, 3. b*

Za kvaliteto znanja – proti socializaciji v povprečnosti

Dijaki, vključeni v dijaško organizacijo DIJAS, ugotavljamo, da obstoječi šolski sistem poudarja kvantiteto, ne pa tudi kvaliteto znanja, in se zato večina dijakov izgublja nekje v šolskem povprečju. Slab učenec je deležen dosti večje pomoči za doseg tega povprečja s strani učiteljev kot nadpovprečno sposobni učenec, zato nadpovprečno sposobnemu samoiniciativa

pomeni eno redkih orožij v boju za doseg nadpovprečne ravni znanja.

Zato mislim, da je vprašanje motivacije nadpovprečnega učenca eno temeljnih vprašanj na področju nadaljnega razvoja šolstva v smeri poudarka na kvaliteti znanja (poleg vprašanj glede načina ocenjevanja, količine predmetov...). Če bi nadpovprečnega učenca pozitivno motivirali za učenje, bi se določena količina nad-

povprečno sposobnih odtrgala od povprečja. Učiteljem bi zmanjkovalo časa za delo s slabšimi učenci, ker bi se več ukvarjali z novonastalim številom boljših in zahtevnejših učencev. Prav tu bi nastala oblika motivacije za slabše učence, saj sedaj ne bi bili več zaščiteni, kot so bili prej. Hočeš nočeš bi se morali začeti bolj učiti, poleg te negativne motivacije pa bi se ustvarila tudi pozitivna: slabši učenci bi lahko namreč svoje cilje iskali tudi v ciljnih nadpovprečnih učencev. V splošnem bi se tako motivacija za učenje dvignila pri vseh učencih. S spreminjanjem modela šolstva bi se pri različnih učencih preko velike splošne motivacije izoblikovale različne količine znanj, ki bi bile posledica različne konstante sposobnosti pri posameznem dijaku, s tem bi dobili realnejšo podobo sposobnosti in nadarjenosti posameznih učencev.

Zatakne pa se pri vprašanju, kakšni in kateri so ti ukrepi, ki bi povečali učenčevo zanimanje za znanje. Mišljenja sem, da bi se veliko tega spremenilo s spremembo odnosa učenec-učitelj. Učitelj naj bi v prihodnje ne bil več samo avtoriteta, ki ji ni moč oporekati, ampak bi se s spremembami v samem bistvu pouka (uvajanje inovativnosti, kritičnosti oziroma dvoma na škodo faktografije...) spustil precej bolj na raven učenca in se tudi zblížal z njim. Vzporredno bi zato avtomatično potekel tudi proces demokratizacije pouka.

To je po moje ena od poti k zvišanju splošne ravni kvalitetnega znanja učencev. Širši pogled pa nam stvar predstavi v bistveno bolj zaskrbljujoči luči. Socializacija v povprečnosti, ki poteka (že) v procesu šolanja, je globlje družbeno pogojena, zato je demokratične spremembe v šolstvu pričakovati vzporredno s širšimi družbenimi spremembami v tej smeri, ki se sicer danes že odvijajo, so pa še daleč do končne izpeljave in uveljavitve.

Včeraj – šola – jutri

Šola je ustanova, ki mora skrbeti za vzgojno-izobraževalno blaginjo ljudi. Pri svojem delu pa mora vse obstranske elemente, ki prodirajo v sistem vzgoje in izobraževanja, vključno s specifičnimi lastnostmi (ideologija, religija...), izključiti iz sebe. Le tako bo mogoče uresničiti poslanstvo šole – doseči znanje, zgrajeno na avtonomnosti in kritičnosti mišljenj šolajočih se ljudi brez bodisi ideoloških ali drugih morebitnih predsodkov in konspirativnega vplivanja vodilnega segmenta družbe na vzgojo in izobraževanje!

Da pa bi dosegli standarde znanja, ki so analogni evropskim in ki hkrati temeljijo na dejavnosti in ustvarjalnosti šolajočih se ljudi, je potrebno vzpostaviti v sistemu vzgoje in izobraževanja samostojnost in kritičnost dijakov, ki sta zasnovani na individualni in demokratični vzgoji in izobraževanju.

Sistem vzgoje in izobraževanja, ki je namenjen množičnemu izobraževanju in vzgajanju ljudi, mora biti dinamičen v taki meri, da znotraj sistema vzgoje in izobraževanja lahko vsak posameznik maksimalno razvije svoje sposobnosti – pogojene z njegovimi dispozicijami in interesi oziroma nagnjenji – in se tako razvit vključi v družbeno okolje!

Način delovanja oziroma vsebina šole in sistema vzgoje in izobraževanja sta po-

gojena s širšo družbeno razvitostjo in od te je odvisno, na kakšni stopnji se bo šolstvo razvilo in kakšno vsebino bo imelo.

Do zdaj reforme na področju vzgoje in izobraževanja niso prinesle bistvenih izboljšav. Predstavljale so zgolj rušilni element trde in učinkovite vzgoje in izobraževanja. Kot kaže, pa se še vedno ne misli prenehati s spremembami na področju vzgoje in izobraževanja. Še vedno se gremo inovatorje izobraževanja z namerami, da bi imeli na koncu šolanja ljudje širok repertoar znanj – kar se tudi zgodi, a le na papirju. Na ustaljene sisteme vzgoje in izobraževanja drugod po svetu, ki so se izkazali kot dobri, pa nihče ni pozoren. Ni moč pričakovati korenite reorganizacije – predvsem vsebinske – čez noč. Da pa zdaj šolajoča se mladina ne bi bila žrtev pogajanj in sprememb v sistemu vzgoje in izobraževanja in zopet generacija eksperimentalnih dijakov, je potrebno poskrbeti zdaj, v obstoječem sistemu vzgoje in izobraževanja, v obstoječem prostoru in času.

Vsi, ki se tega ne zavedajo, bodo slej ko prej občutili blagoslov tako imenovanega »prehodnega časa v vzgoji in izobraževanju«. Prehodnega v smislu neučinkovitih vzgojno-izobraževalnih reform!

Sašo Stojanović, 3. e

Uroš Sadek, 3. e

Nova dekada

Nova dekada s smejočim se D

Prihaja med nas

Prijazna je, vesela

*Vendar ima vseeno nekaj rdečih madežev –
od prejšnje dekade.*

Minula dekada je imela deset d-jev.

A zadnji bil je najlepši:

Podrl je Zid, odstavil Veljake (socialističnega reda)

Pozabil na Jalto, pokazal na Malto.

Gorbi se seli v evropski dom

Prihajajo Čehi, Poljaki, Madžari, Nemci z Vzhoda, Bolgari,

režeži z druge strani Donave

Selijo se, selijo v ta skupni Dom.

Ostalo je nekaj trdnjav in mrkih vojakov v njih

S sten grozi portret

Smejoči se D se tam ne smeje

Vendar vem, vem, da se bo kmalu tudi tam nasmejalo

Ali stanujem v trdnjavi ali pa se D tudi meni nasmiha?

Meni se D nasmiha, vendar je nekje globoko v meni tudi trdnjava

Čutim jo v sebi, ko slišim novice z jugovzhoda

A glej, včasih se tudi od tam D nasmeje:

Namesto vojakov – tihi pluralni glasovi.

Namesto portreta – bela, čista stena.

Prišli bodo D-ji, smejoči se D-ji

Podrli bodo trdnjave

Z nami, ki se že odpravljamo v Dom

Bodo morali priti tudi tisti z jugovzhoda

Nova dekada je prišla!

*Zapustila ne bo več rdečih madežev –
prihodnji dekadi.*

2. januar 1990

Gašper Lubej, 3. d

Programska izhodišča DIJASA

Ker sedanje stanje na naši šoli ne nudi popolnega soudeještvovanja dijakov pri odločanju o učnovzgojni problematiki, ki zadeva tako profesorje kot dijake, smo sklenili ustanoviti dijaško organizacijo DIJASA, ki se bo zavzemala tako za pravice kot tudi za dolžnosti dijakov.

Naša programska izhodišča so:

1. Zavzemamo se za višjo raven znanja in življenja na šoli.
V nasprotju s sedanjim stanjem, ki poudarja kvantiteto znanja, se zavzemamo za kvaliteto z uvajanjem novih metod v proces pouka (inovativnost, kritično razmišljanje...). Z uvajanjem teh in podobnih novih metod bo po našem mnenju doseženo naslednje:
 - a) zvišanje delovne motivacije dijakov in s tem realnejša podoba sposobnosti posameznika,
 - b) demokratizacija pouka oziroma zblíževanje učenca z učiteljem.
2. Za pomembne cilje, med katerimi so nekateri neločljivo pogojeni z zgoraj navedeno demokratizacijo pouka, si DIJASA zastavlja še:
 - a) drugačno preverjanje znanja – manjši poudarek na ocenah, objektivnejše ocenjevanje (podpisovanje s šiframi pri preizkusih znanja...);
 - b) enakopravnejše, bolj organizirano in aktivnejše delovanje dijakov na šoli in njenih organih;
 - c) spoštovanje tistih obstoječih pravic in dolžnosti dijakov, ki so po naši presoji pozitivne, negativne pa bomo skušali nadomestiti z boljšimi;
 - č) uresničevanje načela, da naj ne bo dijak po končanem šolanju ozko strokovno usmerjen, ampak splošno razgledan, kultiviran človek;
 - d) spremljanje sedanje šolske reforme, izoblikovanje svojih stališč do nje in posredovanje le-teh naprej;
 - e) odprava dosedanje oziroma katerekoli ideologije iz šole.

Statut DIJASA

1. Dijaška organizacija DIJAS je stanovska in interesna organizacija srednješolcev.
2. Član DIJASA je lahko vsak, ki sprejme statut in program organizacije ter podpiše pristopno izjavo.
3. DIJAS spremlja dogajanje na šoli in v šolski politiki. Ukvarja se s problemi in pobudami oziroma interesi, ki izhajajo iz procesa vzgoje in izobraževanja!
4. DIJAS oziroma njegovi delegati so edini pooblaščenici za zastopanje mnenja članov DIJASA v drugih organizacijah ali organih in institucijah, ki se ukvarjajo z vzgojo in izobraževanjem!
5. Najvišje telo organizacije je predsedstvo, ki ga voli članstvo!
6. Delegacija, ki zastopa interese DIJASA na SŠPTNU Novo mesto, je sestavljena iz najmanj treh članov, med katerimi je vsaj eden iz predsedstva DIJASA!
7. Oblike delovanja DIJASA se organizirajo tako, da omogočijo najkvalitetnejše in najučinkovitejše izpolnjevanje zastavljenih nalog. Delovanje je pogojeno s kulturnim argumentiranim dialogom!
8. DIJAS po potrebi sodeluje z drugimi organizacijami in skupinami oziroma društvi v skupnih akcijah, ki niso v nasprotju s statusom DIJASA!
9. a) Člani DIJASA imajo naslednje dolžnosti:
 - da delujejo v skladu s statutom DIJASA.
- b) Pravice članov DIJASA:
 - da sodelujejo v akcijah DIJASA;
 - da volijo in so voljeni v organe DIJASA.

Tomislav Barbarič

Slavko Judež

Tomaž Konciliija

Gašper Lubej

Gregor Macedoni

Roman Radež

Uroš Sadek

Sašo Stojanović

Borut Tiran

Marko Zajc

(po abecednem redu)

Trenutek inspiracije

*Verjamem v trenutek inspiracije!
Razmišljam – pade kot z neba!
Vse pustim in se mu vdam!
Lije iz mene z nevihtno hitrostjo na beli papir –
med vodoravne črte enako oddaljene med seboj.*

*Ne spusti me, ujetnika tega veselja!
Ujame mi misli, ki jih moram prenesti na papir.
Drži mi roko, svinčnik vklene med prste.
Piše besede inspiracije.*

*Čarobna vklenitev pojenja v rahlo držanje:
Nevihta ponehuje.
Vodoravnih črt je vse manj.
Trenutek je minil, enak se več ne vrne.
Poglej, kaj je pustil za seboj:
Oblaki so se odmaknili, zasijalo je sonce mojega veselja*

*Dolgočasne črte so se spremenile v razgibanost besed
Hladna simetrija enakooddaljenosti je rodila
Nekaj vročega, živega v zavesti
Ubledeni beli papir je postal spomenik mojega razmišljanja –
trenutka inspiracije.*

*Pridi še, vdal se ti bom!
Prinesi nevihto, vodoravne črte!
Drži me, piši me, vkleni me!
Odmakni oblake!
Prinesi sonce, vročino!
Spomenike!
Trenutke!
Inspiracijo!*

18. februar 1990

Gašper Lubej, 3. d

Leges scolasticales

Šolska (disciplinska) pravila novomeške gimnazije

Leto 1747

Pred kratkim sem dobila knjigo z naslovom 225 let novomeške gimnazije. Prav gotovo jih je že veliko to knjigo prebralo, vendar mislim, da je tu notri dosti zanimivih stvari, ki bi jih marsikdo rad prebral. Kot na primer **Šolski red**. Za marsikoga bi bilo to prav koristno. Le oglejte si ga!

1. Pouk se v zimskem času prične ob 7.30 in traja do 9.30, v poletnem času pa ob 7. uri in traja do 9. ure. Popoldne je pouk od 13.30 do 16. ure.

2. Dijake pokliče k pouku zvonec.

3. Po prvem zvonjenju morajo dijaki utihniti in oditi vsak v svoj razred in na svoje mesto. Če profesor kakega učenca

vidi zunaj prostora, potem ko je že drugič zvonilo, takšnega dijaka kaznuje.

4. Nihče ne sme izostati od pouka brez tehtnega razloga. Če kdo namerno in po več dni izostane, ga morajo trikrat opomniti, če še izostaja namerno, se ga prešiba, in če le še izostaja, se ga izključi.

5. Vsi dijaki naj dvakrat v mesecu opravijo spoved. Nemarneži morajo biti kaznovani.

6. Nikomur naj ne bo odprt dohod na pevski kor, razen tistemu, ki ima posebno dovoljenje.

7. Če kateri učenec ne bi ubogal svojega profesorja, mora biti kaznovan. Če bi

učenec ne hotel prestat naložene kazni in bi zato izostal iz šole, ne sme biti ponovno sprejet vanjo, dokler ni prestal dvojne kazni.

8. Vsem dijakom je pod pretnjo najstrožje kazni prepovedano nositi orožje kot: pištole, nože, bodala.

9. Učenci se morajo izogibati preprirom, tepežem, ker se nikdar ne končajo brez kazni.

10. Zahajanje v gostilne, prenočevališča v mestu, posebno pa zunaj mesta, je pod pretnjo zopora in izključitve strogo prepovedano.

11. Z grožnjo izključitve je prepovedano vsakršno prijateljstvo z nasprotnim spolom, posebno pa pogosta shajanja na domu, ker so sumljiva.

12. Pozimi ne sme biti dijak zunaj po 7. uri, poleti pa ne po 9. uri. Če bi koga zasačili, mora biti izročen v zapor.

13. Če učenec v cerkvi govori ali se ne-spodobno vede do ljudi ali moti tovariše, mora biti strogo kaznovan.

14. Če je učenec zasačen pri kraji, se ga najprej prešiba, potem pa izključi, če se ne poboljša.

15. Kdor ta šolska pravila zaničuje in jih prekršuje, tega je imeti za nevrednega, da hodi v gimnazijo in uživa njene privilegije, in ga je treba izključiti.

Ta disciplinska pravila so vsako leto prebrali dijakom ob pričetku šolskega pouka, pojasnili so jim jih, da so se znali po njih ravnati in se jim prilagoditi. Ker pa so se prestopki pravil kljub vsemu neprestano ponavljali, posebno pogosto so se dijaki pregrešili v tem, da so zahajali v gostilne in krčme, so oblasti izdale 16. 3. 1775 poostrene predpise, ki so jih morali profesorji prebrati vpricho vseh učencev zavoda.

Joži

V Evropo zdaj

Kdo smo mladi evropski federalisti

Mladi evropski federalisti (MEF) smo pluralistična politična organizacija z okoli 13.000 člani iz 18 evropskih držav.

Cilji in težnje MEF-a je evropska federacija, ki naj bi bila prvi korak k miru. MEF se zavzema za svetovno federacijo, za več svobode, človeške pravice in demokracijo.

Federalna družba naj bi bila decentralizirana, v njenem vodenju pa naj bi sodelovalo čimveč ljudi.

Neodvisne in demokratične skupine naj bi se povezovale v zveze, ki bi bile zmožne reševati državljanske probleme na ravni družbe. Politična in ekonomska moč ne smeta biti centralizirani pri katerikoli inštituciji. Kljub današnjim tokovom pa menimo, da ekonomska in politična demokracija ne bosta doseženi neodvisno druga od druge.

Naše ideje se širijo prek mednarodnih seminarjev, publikacij in s povezovanjem z ostalimi mladinskimi organizacijami. Finančna sredstva MEF črpa iz članarin, prispevkov iz sveta Evrope, iz evropske skupnosti, evropskega gibanja in države Belgije.

MEF obstaja kot lokalna, regionalna in nacionalna sekcija.

Več informacij dobite na naslednjem naslovu:

MEFS pri OK ZSMS
Kettejev drevored 3
68000 Novo mesto
telefon: 21-536
ali pri Saši Stojanoviću (SŠPTNU).

iz angleščine prevedel
Slavko Gegič

Motnje mojih oči

V tem našem šolskem sistemu me moti marsikaj, kar pa je postalo že naš vsak dan – prenatrpani učni načrti, vse preveč nepotrebnih podrobnosti... mene pa zanima in rada bi osvetlila še marsikatero druge probleme in stvari, s katerimi se srečujem v šolskem življenju.

V OŠ (pa ne prenehajte z branjem samo zaradi moje primerjave, vem, da to ni OŠ, tega tudi ne pričakujem, je stopnja više...) smo se zelo veliko pogovarjali z učitelji o vseh stvareh (temah), ki so nas zanimale in o katerih smo si želeli vedeti kaj več. Pogovarjali smo se kot človek s človekom, kulturno, in mislim, da so ti pogovori, ki so bili bodisi pri uri ali po njej, veliko pripomogli k naši izobrazbi, govorni kulturi, ki je, oprostite izrazu, na psu. Ne vem za druge, toda mene je »gimnazija« naučila predvsem molčanja, protestnega molčanja

(sicer se lahko opečeš; pa že v prvem letniku). Mislim, da naše šole ustvarjajo predvsem robote, »grebače«, ki za oceno storijo vse, pa ni pomembno s kakšnimi sredstvi. Toda ocena ni vse! Še zdaleč ne! (posebno pridobljene s »pifljanjem«) Znanje (tisto globinsko-razumsko, ne papagajsko), če ga imaš, je najboljši adut v življenju, vendar če dijak ne bo predvsem človek, mu znanje ne bo kaj prida koristilo. In tu na dan izbruhne – vzgoja! Toda danes vzgojitelji, vsaj zdi se mi, le odpre-davajo toliko in toliko snovi in nič več. Osnovna naloga pedagoga pa je tudi **vzga-jati!** Pa ne z dolgočasnimi pridigami, ki smo jih že vsi siti, marveč z (zopet) dialogom, razčlenjevanjem stvari. Šola je v tem pogledu mnogo izgubila; kar se kaže tudi v interesnih dejavnostih, za katere je vse manj zanimanja. Dandanašnji šolski način

življenja se današnjemu dijaku, ki je kot človek še vedno zelo podoben svojim predhodnikom, ne zna približati.

Zelo cenim in spoštujem profesorje, ki dopustijo učencem, da jih tudi oni kaj naučijo, oziroma, ki celo izjavijo, da so se od njih kaj naučili; mislim, da je takih učiteljev zelo malo, in če so, so zelo širokega in odprtega srca in nimajo težav z učenci.

Na koncu tega razmišljanja pa še misel o privatnih in elitnih šolah, ki nas v bližnji prihodnosti nedvomno čakajo. Vse te pobude pozdravljam, saj sem mnenja, da bomo iz teh (takih) šol dobili nove sposobne ljudi, pa še učitelji bodo dobili zdravo konkurenco – privatne učitelje.

Pa brez zamere!

Helena, 1. e

Prešernove nagrade

Šola je ob kulturnem prazniku razpisala natečaj za dijake na področju glasbe, fotografije, literature in likovne umetnosti. Odziv je bil povsod zelo majhen.

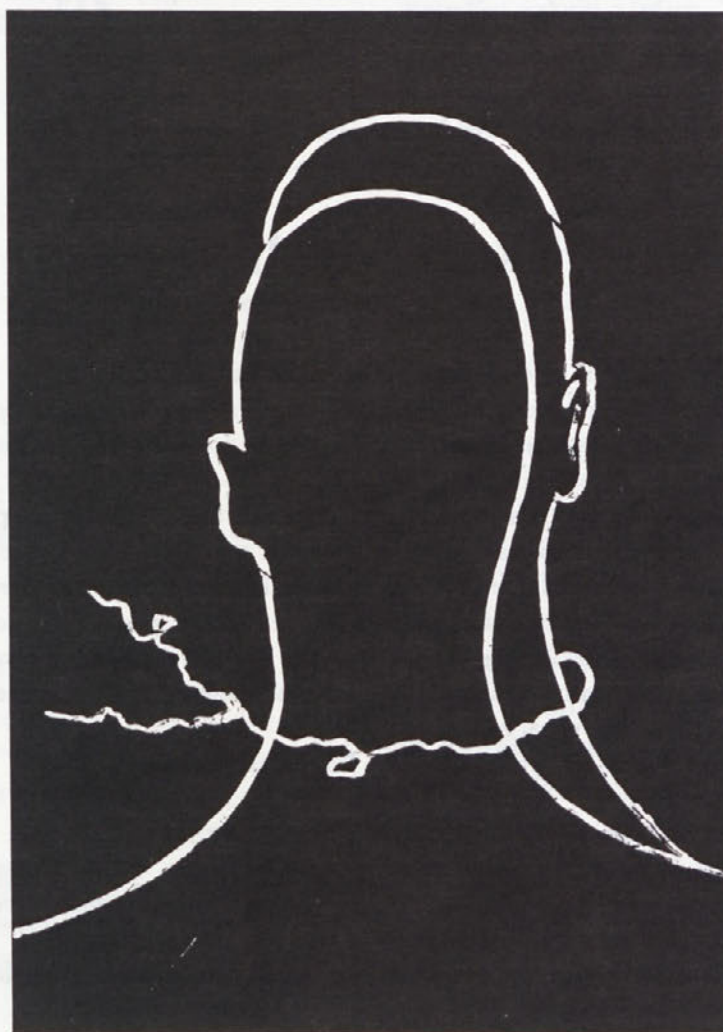
Rezultati:

glasba: 2. nagrada: Uroš Sadek in Boštjan Virc

fotografija: Gregor Bernard, 3. e, in Igor Guštin, 3. c, priznanje Robiju Medvedu, 4. b

literatura: Mojca Novak, 1. d, in Tadeja Resman, 1. d

likovno področje: 3. nagrada: Nataša Gabrijelčič, 2. d, 2. nagrada: Petra Zajc, 1. nagrada: Elizabeta Hostnik

Naši vrstniki: Aljoša Počič

Aljoša Počič je eden izmed najperspektivnejših mladih novomeških atletov. Rodil se je 23. 1. 1972, živi pa v Dolenjskih Toplicah, kjer je svojo športno pot tudi začel.

Prvič se je z atletiko srečal v petem razredu OŠ in kmalu je pod vodstvom trenerja Milana Šimuniča napredoval v najboljšega tekača v občini v svoji kategoriji. Ob končani osnovni šoli se je celo prebil med deset najboljših osnovnošolskih tekačev v Sloveniji. Vendar ta rezultat še zdaleč ni mogel zadovoljiti njegovih ambicij, zato se je po končani osnovni šoli včlanil v atletske klub Novo mesto, njegov novi trener pa je bil Mario Mohorovič. Vendar mu sreča v njegovi prvi sezoni leta 1988 ni bila naklonjena. Skozi celo leto so ga spremljale kot na tekočem traku poškodbe gležnjev, veliko pa je tudi bolehal. Tako mu je ostal najboljši rezultat še z začetka sezone, ko je v Celju osvojil drugo mesto na ekipnem prvenstvu Slovenije v teku na 3000 m z zaprekami. Z rezultatom 10' 14" pa je za skoraj 45 sekund izboljšal rekord Dolenjske za mlajše mladince. Vendar pa

se, kot sem že omenil, ni mogel udeležiti državnega prvenstva za mlajše mladince, kjer naj bi potrdil svoj talent.

Priprave za sezono '89 so se začele s težavami, zlastni so nastopile težave s trenerji. Nekaj časa ga je namreč vodil v odsotnosti Mohoroviča trener Janez Penca, potem se je spet vrnil k Mohoroviču. Menjavanje trenerjev mlademu atletu nikakor ni koristilo. Ko je že kazalo, da bo stalno vadil pri Mariu Mohoroviču, se je le-ta odločil, da preneha s svojim trenerjskim delom. Zato je konec marca lanskega leta prešel k Ivanu Škedlju-Močivniku in dosegel svoje najboljše rezultate. Že čez slaba dva meseca je namreč zmagal na izbižni tekmi za reprezentanco Slovenije za nastop na srednjeevropskem pokalu v Bressanonu v Italiji. V disciplini 1500 m z zaprekami je osvojil šesto mesto. Z rezultatom 4' 32" 00 pa je tudi postavil najboljši rezultat sezone v Jugoslaviji v konkurenci mlajših mladincev (do 17 let).

V naslednjih mesecih so se uspehi začeli vrstiti kot na tekočem traku. V svoji disci-

plini 1500 m-steeple chase je na državnem prvenstvu v Ljubljani osvojil naslov podprvaka Jugoslavije, kasneje pa na republiškem prvenstvu v Postojni še naslov prvaka Slovenije. Vrhunec sezone pa je dosegel na atletskega pokalu Jugoslavije v absolutni mladinski kategoriji v Osijeku, ko je v konkurenci dve leti starejših tekmovalcev osvojil v disciplini 3000 m z zaprekami odlično drugo mesto, z rezultatom 9' 52" pa je izboljšal svoj mlajši-mladinski dolenjski rekord.

S tem rezultatom si je tudi priboril možnost, da se v letošnji sezoni poteza za nastop v vrstah mladinske reprezentance Jugoslavije na mladinski balkaniadi, ki bo v začetku julija v Ljubljani. Njegov talent ter njegova zavzetost pa nam jasno pokažeta, da tudi načrt trenerja Škedelj-Močivnika, to je nastop na mladinskem evropskem prvenstvu leta 1991, ni zgolj iluzija, pač pa realno zastavljen cilj.

Robert Dragan, 4. d

Skozi Metliko nazaj v Ljubljano

Če ste željni inventur in dogodkov, se odpravite na sprehod po mestu. Jaz sem zadnjič naletela na Tofa. Kar tako, sprehajal se je po Novem mestu.

No, kar tako gotovo ne. Cela ekipa Moped Showa je nenajavljena nastopila na Glavnem trgu z dedkom Mrazom. V mestu je bilo veliko ljudi, največ na levi strani mesta, ob »štantih« z novoletnimi darili.

S prijateljico sem stala ob štantu, ko me ta zbode in reče: »Nina, nekaj za tvojo novinarsko žilico! Na drugi strani ceste je namreč Tof!«

»Ja, seveda, z Jaserjem Arafatom pod roko gresta v kavarno na kavo!« se ne dam.

Končno le pogledam, v rokah se mi znajde blok in svinčnik in noge me že nesejo na drugo stran Glavnega trga.

Zdravo! Kaj pa vi tukaj?!

— *Zdravo! Aha, ste nas že opazili. A si prišla po avtogram? je samozavesten Tof.*

Pomolim mu zvezek in se predstavim. Omenila sem Stezice in Tof je izjavil, da najraje bere ravno njih. Le verjemite! Že sem se začela poslavljati, ko me Tof vpraša: »A intervjuja ne boš naredila?«

Debelo pogledam in vprašanje že zleti iz ust.

Kaj pravzaprav delate tukaj?

— *Prišel sem kupit kopalno kad kolpa san.*

Prosim?

— *Ja, banjo. Banjo Ohrid-kolpa san.*

Zakaj pa ravno Ohrid?

— *Da se bom lahko pred sosedi hvalil, da se kopam v Ohridu!*

Aha... No, hvala, grem!

— *Ma ne, zdaj moraš vprašati, kakšen sem bil kot učenec, to bo zanimalo bralce!*

Kakšni ste bili kot učenec?

— *Jaz že dober, samo ne vem, kaj je bilo s tovariši... Vedno so govorili, da jih skrbi, kaj bo z mano, veš! Mene pa je skrbelo, kaj bo z njimi! In govorili so, da z mano že ne bo nič! Ko me pa danes na cesti srečajo, pravijo, da so vedeli, da bom uspel.*

Kaj naj pa zdaj vprašam?

— *Na koncu se vedno vpraša, kakšni so vaši načrti za prihodnost.*

Kakšni so vaši načrti v prihodnosti?

— *Šel bom skozi Metliko nazaj domov v Ljubljano! Pa čao!*

Nina Štampohar, 1. e

O materi ob Cankarju

Cankarjeva mati je rodila 12 otrok. Ni jih samo rodila, sprejela jih je. Poslanstvo žene je posredovati življenje, ne pa ga imeti v lasti. Otrok svoje življenje prejme, ne živi kot del matere, živi samostojno. Že v njenem telesu otrokovo srce bije drugače od materinega. Moč žene je v tem, da da novo življenje, veličina matere pa je, da to življenje sprejme, a hkrati pusti živeti, pusti oblikovati novo osebnost, ki ji posreduje samo svoje dobre lastnosti. Tega skrivnostnega kontakta med materjo in otrokom ne moremo razložiti samo v vzgoji in skrbi zanj, ampak je zaobsežen v materinski ljubezni, ki je moški pogostokrat ne razumemo – vsaj do očetovstva ne.

V Cankarjevih delih se skoraj otipljivo čuti materino nelastništvo do otroka, ki se kaže v neizmerni odgovornosti zanj. Pravi pomen besede je razumljiv v dveh osebah. Materin odgovor na prvo otrokovo besedo »mama« je popolno darovanje same sebe, samoodpoved. Ne svojemu življenju, ampak svojemu udobju. Nelastništvo omogoča tudi otrokov razvoj, saj tako otroka sprejme kot partnerja, ne pa njej podrejeno osebo. Zanj se žrtvuje in skrbi. Daruje mu svoje trpljenje. Trpljenje pa je največ, kar lahko komu daruješ. Prav v tej samo-

Rad bi živel

Otrok: Ne vidim razloga za mamin jok. Saj ima mene. Pomagal ji bom. Samo še malo. Kmalu bom postal velika kepica življenja. Potem pa ogromna kepa ljubezni. Ljubil bom mamo. Ne potrebujem drugega, samo njo. Ona mi je omogočila življenje in z njeno pomočjo bom živel.

Mama: Kaj naj storim? Zakaj sem zanosila? Prekleta kepa! Odpravila bom. Nočem tega otroka! Uničil mi bo življenje!

Otrok: Mama, hrepenim po trenutkih življenja s tabo. Želim, da bi bili dolgi in polni najinih pogovorov. Občutek imam, da me pozabljaš. Govori mi, mama!

odpovedi se z materinskim odnosom do otroka ne more primerjati noben drug medčloveški odnos.

Za Ivana Cankarja in njegovo mater lahko rečem, da sta bila eno v dveh različnostih.

Ivan ji je svojevrstno vračal njeno žrtvovanje zanj. Njegovi spomeniki materi: Na klancu, črtice, Podobe iz sanj so samo odraz njegovega globoko notranjega, osebnega spoštovanja do nje. Odnos do matere je bil najplemenitejši del njegove biti.

Pomen svetega se pri njem začne pri materi, ki je edini zemeljski stvari priznaval svetost. To lažje razumemo, če poznamo in

podoživljamo globoko versko čustvo takratnega slovenskega življa, ki ga je posebno globoko doživljal tudi Ivan Cankar. Iz tega izhaja, da najresneje govori o grehu pred materjo, ki je edini neodpustljiv. Spoštovanje do matere, ne kot do avtoritete, ampak do človeka, žene, ki mu je dala svoje in njegovo življenje.

Ob takšnem razmišljanju se mi zdi nepotrebno govoriti o splavu.

Dantis

Wk'
Ti si tisti, zaradi katerega
ihtim.
Ihtim,
a solze ene ni v oči.
Kričim,

a glas že v grlu onemi.
Živim,
a mrtvo je moje srce.

Mojca, 1. d

Rad bi poslušal tvoj glas. Reci mi, da me ljubiš in pričakuješ.

Mama: Smili se mi, sicer pa ne bo čutil. Zdaj je še skupek malih celic. Moram se ga znebiti. Slišiš, otrok? Ubila te bom! Nočem te! Hočem svojo svobodo!

Otrok: Ne, mama! Zakaj? Te besede. Jaz bom moral umreti? Majhen sem, ne bogljen in tvoj. Poslušaj me! Rad bi živel.

Mama, daj mi življenje!

Mama: Otrok, zakaj me prosiš? Jaz nimam nikogar. Ti imaš samo mene. Kaj naj storiva? Umreva skupaj? Živiva skupaj?

»Ko začutiš, da je tvoja predstava končana, pojdi in prepusti mesto drugim«

To je malce spremenjena misel naše profesorice za angleščino, dolgoletne mentorice recitacijskega krožka, amaterske igralk... **Eve Simič**. In v tej misli se skriva dejstvo, da počasi odhaja in prepušča mesto drugim.

Tele vrstice, ki sledijo, so poskus skoraj nemogočega – zabeležiti njeno plodno delovanje in življenje. Pa vseeno; tudi drobni kamenčki sestavljajo mozaik!

- *Začeli bi z vašo mladostjo. Ali se kdaj ozirate v svoje otroštvo? Česa se najbolj spominjate?*

Na mladost in otroštvo nimam kakšnih posebno lepih spominov. Ko mi še ni bilo dve leti, mi je umrl oče in vedno sem ga boleče pogrešala. Čez štiri leta se je začela vojna, stara sem bila šest let in sem ravno začela hoditi v šolo. Novo mesto, kjer sem ves čas živela, so najprej zasedli Italijani,

nato pa Nemci. Otroci smo se hitro naučili govoriti italijansko, ker so bili Italijani z nami zelo prijazni in so nam dajali bombone, Nemcev pa smo se zelo bali in se jih izogibali.

Najbolj pa se iz teh časov spominjam zračnih napadov, ki so bili v Novem mestu kar pogosti. Včasih smo šli spat kar v klet, ker so bombardirali tudi ponoči. Še danes imam v ušesih zavijanje siren in brnenje letal.

- *Vem, da ste v mladosti igrali tudi v amaterskem gledališču v Novem mestu. Ali ste kdaj želeli postati igralka?*

Igrala sem že v osnovni šoli. Resno smo z igranjem začeli šele v višji gimnaziji. Moj prvi uspešni nastop je bil v Schillerjevi tragediji »Kovarstvo in ljubezen«, kjer sem igrala vlogo Lady Milford. Moja najljubša vloga iz tega časa pa je bila Antoinette v Molièrovem »Namišljenem bolniku«.

Ko sem leta 1953 maturirala, niti za hip nisem pomislila na to, da bi postala igralka. Pravzaprav sem si na tihem želela, da bi šla študirat arhitekturo, vendar je tedaj prevladovalo mnenje, da to ni ženski poklic. Tako sem se pač vpisala na filozofsko fakulteto, z igralsvom pa sem se ukvarjala samo ljubiteljsko.

- *Ali je mogoča primerjava med obema poklicema – igralskim in pedagoškim; oziroma ali imata poklica kakšne skupne značilnosti?*

Gotovo jih imata, saj je učitelj pravzaprav ves čas na odru in ima pred seboj zelo kritično in zahtevno publiko.

- *Meni, kolikor pač poznam igralski poklic, se zdi največji problem igralkina svo-*

boda oziroma nesvoboda, saj mora igrati vse vloge, ki so mu dodeljene. Kaj vi mislite o tem in ali ste se tudi vi srečevali s podobnimi stvarmi?

Na žalost ima le malo igralcev to srečo, da si vloge lahko izbira. To so predvsem zelo uspešni svobodni igralci. Kadar pa je igralec zaposlen v nekem gledališču, mora igrati pač tisto vlogo, ki mu jo dodelijo.

Ker nisem bila poklicna igralka, teh problemov nisem nikoli imela. Meni je bilo gledališče samo »hobby« in mi je bilo zato vseeno, kakšno vlogo sem igrala. Saj so lahko tudi majhne vloge pravi biseri.

- *Katere slovenske igralkice imate najraje in kateri so vam najbolj všeč?*

Vedno so mi bili všeč tisti igralci, ki so bili čim bolj naravni. Nikoli nisem prenesla lažnega patosa, ki je bil značilen za nekatere starejše igralkice. Moderen način igranja mi je veliko bližji.

Katere slovenske igralkice imam najraje? Hmm. Veliko je dobrih, posebno med mlajšimi, zato jih ne bi posebej naštevala. Zdaj me prevzame kdo v neki vlogi, drugič drugi. Nihče pa ne more biti enako dober v vseh vlogah.

- *Vrniva se na vašo osnovno življenjsko pot – ste profesorica angleščine... Leta 1959 ste prišli na gimnazijo; ste že tedaj začeli pripravljati proslave in voditi kulturno življenje na šoli?*

Leta 1959 sem se vključila v novomeško amatersko igralsko skupino, ki je bila v tistih časih kar dobra. V Novem mestu tedaj še ni bilo rednih gostovanj poklicnih gledališč in tako so bile predstave domačih amaterjev pravzaprav edine gledališke predstave, ki so jih gledalci v Novem mestu lahko videli. V tistem času smo pripravili nekaj uspešnih predstav, ki se jih še vedno rada spominjam.

Na šoli pa sem se najprej spoprijela z režijo, čeprav nisem imela tovrstnih iz-

leki

kušenj in sem delala bolj »po posluhu«. Učenci so igrali z velikim navdušenjem, tako da sta nam dve igrici kar lepo uspeli.

Leta 1963 sem se poročila in za nekaj let pustila vse skupaj ter se posvetila otroku.

● *Imate radi glasbo? Kaj najraje poslušate?*

Najraje poslušam dobro glasbo. To pa je lahko ljudska ali umetna, klasična ali moderna. Edino narodno-zabavne glasbe ne prenesem.

● *Kaj pa branje, katero knjigo ste nazadnje prebrali?*

Nazadnje sem brala Ribičevega »Igralca«. To je kramljanje o igralskem poklicu ter spomini in anekdote iz njegovega dolgoletnega igralskega življenja. Knjiga je zelo zanimiva.

Sicer pa moram priznati, da imam vedno manj časa za branje knjig. Vse bolj me okupirajo vsakdanji dogodki, zato zadnje čase berem več revij in časopisov.

● *Poznamo vas kot profesorico, ki zna prisluhniti dijakom – kakšen je za vas idealen učitelj?*

Idealnega učitelja ni. Vsi smo samo ljudje in vsi delamo napake. Do-

brega učitelja si predstavljam kot vrhovodca, ki se krčevito trudi, da ne bi omahnil ne na levo ne na desno. Na eni strani preži nanj nevarnost, da bi bil preveč popustljiv in bi učenci to izkoristili in ga ne bi jemali resno. Na drugi strani pa mu grozi nevarnost, da ne bi bil pretirano strog in zapet, tako da bi se ga učenci preveč bali ali celo sovražili. Tisti, ki mu uspe, da na tej vrvi ne izgubi ravnotežja in se izogne eni in drugi skrajnosti, ki uspe v razredu ustvariti delovno vzdušje in disciplino ter pri tem učence čim več naučiti, je po mojem dober učitelj. To pa uspe le malokaterim.

● *Ste poročeni in imate sina. Ali je družina ovira za učiteljevo delo?*

Mislím, da ne. Ravno nasprotno. Vsak učitelj, ki ima svojega otroka v šoli, temeljito spozna tudi drugo plat medalje in veliko lažje razume stiske učencev.

● *Vam je bilo kdaj žal, da ste postali profesorica?*

Svoj poklic sem začela opravljati z velikim navdušenjem. Vedno sem imela rada mlade ljudi in sem jih vedno skušala razumeti in jim pomagati.

Vendar si včasih v urah malodušja zaželim, da bi si izbrala kakšen drug poklic.

● *Šušlja se, da nameravate v pokoj?!*

Res je, da se čedalje bolj ukvarjam s to mislijo. Vsak dan sem namreč bolj utrujena in svoje delovne dolžnosti in obveznosti vedno težje zmagujem, tako v šoli kot doma.

Sicer pa mislim, da mora učitelj, tako kot na primer športnik, začutiti, kdaj pride do točke, ko začne izgubljati moč in začne nazadovati. Takrat je pravi čas, da se umakne in prepusti svoj prostor drugim, boljšim.

● *Hvala!*

Helena, 1. e

Recitacijski krožek sem prevzela v zgodnjih sedemdesetih letih. V njem je delalo od 10 do 20 učencev, ki so praktično pripravljali in skrbeli za vse kulturne prireditve na šoli in tudi izven nje. Seveda, takrat sem bila mlajša in sem imela še dovolj energije, pa tudi učenci so bili zelo aktivni, saj so material za vse proslave pripravili ali sestavili sami (neka učenka je celo dramatisirala eno od Trdinovih povesti). Sodelovali pa so tudi učenci, ki so skrbeli za glasbeno spremljavo.

Krožek je v zadnjih letih počasi zamrl, ker so se tudi proslave precej spremenile. Mislím pa, da bi bilo treba na šoli vsekakor ustanoviti dramski krožek, ki bi ga vodil primeren strokovnjak.

Svečeniki ste boga Nikdar.
Žrtve prostovoljne Nekomu
darovali ste nič.

Besede velike o nobenih dejanjih.
Znanje prilastili ste si neznanci.
Odložili ste piščal življenja
in trobili v »božji« rog.

Le lev ste
umirajočega organizma,
ki nikdar ni bil,
a davno davno vi ste bili.

Dantis

Intervju z Igorjem Samoborom

Ali ste že gledali nadaljevanko Vrtnice in kaktusi (1988)? Potem gotovo veste, kdo je Igor Samobor. Če pa ne veste, vam povem, da je Igor »en krasen« igralec. Zaposlen je v Drami, pa tudi za TV kdaj kaj posname.

Zamisel, da bi naredila intervju z njim, sem dobila, ko sem v Delu prebrala kritiko o premieri Princa Hamburškega, kjer Igor igra glavno vlogo. Takoj sem stopila v akcijo. V imeniku sem poiskala telefonsko številko SNG Drame in jo zavrtela. Takoj sem ga dobila. Dogovorila sva se, da prideva s prijateljico v soboto, 25. novembra, v ljubljansko Dramo in narediva z njim intervju. Končno je prišla ta sobota. S prijateljico sva se ob 13. uri pojavili v Drami. Tam naju je super prijazen vratar odpeljal v klub, kjer naju je Igor že čakal.

Ko smo že vsi trije udobno sedeli na kavču, sem začela z vprašanji.

– Najprej bi te prosila, če se lahko malo bolj podrobno predstaviš.

Oh, kaj naj pa povem? Igor Samobor... star 32 let... doma iz Ptuja...

– Kako to, da si se odločil ravno za poklic igralca?

To je bilo pa čisto po naključju. Pomagal sem svoji sošolki Zvezdani Mlakar pri sprejemnih izpitih na AGRFT. In samo naključje je hotelo, da sem tudi jaz naredil ta izpit.

– Si imel kaka pričakovanja?

Kot sem že povedal, je bilo vse skupaj naključno. Zato tudi nisem imel nikakršnih pričakovanj. Je pa res, da vsakdo hoče biti dober, slaven in ne vem kakšen igralec.

– Kako pa izbiraš vloge?

V gledališču nimaš pravzaprav nobene velike izbire. Odločiš se za vlogo po pogovorih z režiserjem. Pri filmu te pa pokličejo, ti prebereš scenarij ter se potem odločiš, ali greš v ta projekt ali ne.

– In kaj imaš ti raje, film ali gledališče?

Vsekakor gledališče. V gledališču si lahko bolj svoboden in si praktično odvisen sam od sebe. Cela igra je tako odvisna predvsem od igralcev. Na ta način se lahko igra iz

predstave v predstavo izpopolnjuje. Pri filmu pa igralec ni tako zelo pomemben. Vse je predvsem odvisno od režiserja.

– Ali si v kateri vlogi odkril sebe?

Ja, sem. Sebe pravzaprav odkrivaš v vsaki vlogi po delčkih.

– Si se kdaj tako močno vživel v vlogo, da te je spremljala doma, na cesti?

Ja, gotovo. Junak s svojimi problemi ti pomaga, če imaš tudi ti podobne probleme. V igri vidiš nek problem rešen, ki ti potem pomaga pri reševanju tvojega.

– Se mogoče spominjaš, katera je bila tvoja prva vloga?

Mhm... Prvič sem statiral v Drami. Prva vloga pa je bila vloga dvornega norčaka v Milo za drago.

– Prej, ko smo se pogovarjali o vlogah, sem te pozabila vprašati, kakšne vloge imaš najraje?

Ah, vse.

– Ali ti je katera vloga, ki je še nisi igral, tako zelo pri srcu, da si jo želiš igrati?

O tem še nisem nič razmišljal.

– Ti si igral tudi v nekaj filmih za TV. V koliko?

Mislím, da sem posnel štiri filme in dve drami.

– Ti družina pove kaj pikrih na račun tvoje igre?

Ja, moja žena je režiserka in tako se lahko

vseskozi pogovarjava o tem. Starši v Ptujso pa že preveč oddaljeni, da nimajo praktično nič z mojo igro.

– Kaj pa meniš o kritikah glede Vrtnic in kaktusov?

Z večino se strinjam.

– Kako ti je uspelo združiti skupaj delo v gledališču in pri filmih?

Zelo težko. V gledališču imamo dopoldne vaje, zvečer pa predstavo. Tako med tednom res nimaš časa za snemanje. Ponavadi snemaš med vikendom. Vrtnice in kaktusi smo snemali celo ponoči, po predstavah.

– Ali imaš kakšne vzornike?

Ne. Vzornike imaš, ko si mlad in potrebuješ nekaj, kar te »vleče gor«. Potem si želiš biti boljši od njih, nato pa jih sploh nimaš.

– Potem pa, kdo so bili tvoji vzorniki?

Ne vem, mogoče sem bil drugačen kot ostali mladi, ampak nisem imel nobenega vzornika. Res pa je, da sem zelo rad poslušal Jimnija Hendrixa in gledal Jamesa Deana. Toda to niso bili moji vzorniki.

– Kakšno glasbo pa sedaj poslušáš?

Klasiko, ja, predvsem klasiko.

– Zdaj pa še zadnje vprašanje. Se danes spleča biti pri nas igralec?

Seveda da se. Igralec se spleča biti v vsakem času, ker vedno spoznavaš kaj novega in si nabiraš življenjske izkušnje.

Tina Zupancič, 1. e

Don Mentoni Blues Band

V Črnomlju sem jih vidu, jih ni na zemljevidu, ostal sem brez vseh besed...

Živjo! Lahko naredim kratek intervju za šolski časopis?

DMBB: Miha, daj ti.

Miha: Jaz ne bom, naj Jani. On je profesionallec.

◦ *Scena v Črnomlju?*

Basist: Scena je kar...

Butalc (Jani): Tiho bodi! Zdaj intervjuva samo zvezde. Saj intervjuvaš zvezde, ne?

◦ *Da.*

Butalc: Vprašala si, kakšna se nam zdi scena v Črnomlju. Zelo v redu in OK! Kar heavy.

◦ *Primerjava Otočec – Črnomelj?*

Butalc: Kaj smo nastopali tudi na Otočcu?

Miha: Tam smo šli samo na kavo.

Butalc: Tukaj nam je bolj všeč. Poznali ste našo glasbo, peli ste z nami, vedeli ste, da igramo blues. Na Otočcu jih je bilo malo...

Miha: Pa pijani so bili.

◦ *Načrti za leto '90?*

Butalc: Delamo na tretji kaseti, saj več, da smo izdali že dve kaseti?

◦ *Ne, ne vem.*

Butalc: Ja, prva je bila Blues v moderni izvedbi, druga pa Dobra mrha.

Basist: Pripravljamo že C stran za novo kaseto.

Butalc: Molči! Veš, on je najmanj izobražen človek v naši skupini. Je samo inženir strojništva, ostali smo doktorji, in ne ve, da ima kaseto samo A in B stran. V načrtu imamo tudi video kaseto, za katero imamo pripravljeno že eno uro posnetkov. Izdati pa želimo long play ploščo. To je naša največja želja.

◦ *Zakaj nimate nobene mrhe v ansamblu?*

Ha ha ha! Saj je ne potrebujemo, ker jih je vedno dovolj na naših koncertih.

◦ *Kaj najraje poslušate?*

Johnny: Jet Rottall.

Fridž: Gnili Vanilli.

Žan: Sam sebe.

Miha Mentoni: Sonny Boy Williams-a

Basist: Ansambel Triglav.

Butalc: Oktet Truga, pogrebni orkester.

◦ *Kaj ste po horoskopu?*

Butalc: Fridž je devica. Vidiš ta mili pogled – to je devica!

Horoskop

Fantje

Januar, februar

Očaran si nad tem, kar se dogaja v tvoji najbližji okolici, poguma za posnemanje pa vendarle ne moreš zbrati. Ohrani mirno kri, čeprav ne bo lahko. Srečen dan – sreda!

Marec, april

Razjezil se boš zaradi nekega spodrsaljaja, nato pa te bo partner nežno in čuteče potolažil. Izdatki so večji, kot si mislil, zato bodi previden. Imel boš manjše težave z žulji na nogah.

Maj, junij

Govoril boš o mnogih stvareh, le o tistih ne, ki so trenutno najpomembnejše. Nekomu je veliko do tega, da pritegne tvojo pozornost. Zaradi dela boš ob živce. V petek te čaka sreča!

Julij, avgust

Zberi korajžo in se odloči za odkrit pogovor, ki bo zelo boleč, bo pa prinesel olajšanje. Prišel boš do spoznanja, da ti ljubezen pomeni vedno več. Ko boš nalezl na sorodno dušo, ne oklevaj.

September, oktober

V prihodnjih dneh boš zelo občutljiv in ranljiv. Krivo bo neko sporočilo, ki ga pričakuješ, vendar v čisto drugačni obliki. Posveti več časa nekemu opravilu, ki te zelo veseli!

November, december

Skrbi boš odgnal, veselje pa užil do konca. Nobenih nasvetov ne potrebuješ, sam pač najbolje veš, kam te vleče srce. Čustva boš skrival samo še do naslednjega tedna, potem ne bo šlo več.

Dekleta

Januar, februar

Ko boš iskala vzroke za nedavne dogodke, ne glej samo drugam, ampak izprašaj tudi svojo vest. Prijazno boš govorila o nekom, ki si tega ne zasluži. Denar je že nakazan.

Marec, april

Nekdo bi se ti rad zahvalil, pa ne najde ne priložnosti ne načina, da bi to storil. Pazi, da ne boš tudi ti med razočaranci. Človek ni nikoli to, kar misli, da je.

Maj, junij

Videla boš marsikaj, ne pa tudi tistega, kar te tako zanima. Če imaš cilj, ga skrij, kajti nekomu je veliko do tega, da te izpodrine. Srečna številka je 52.

Julij, avgust

Ker si hitra in odločna, ti ne bo težko doseči tega, kar nameravaš. Vsega se boš počasi naveličala, le neke prijetne družbe nikoli. Težave v šoli!

September, oktober

Nekaj se napleta, ti pa ne moreš uginiti, kje in zakaj. V ljubezni boš še nekaj časa zmagovala, potem pa boš na najslajši možni način premagana.

November, december

Ko se boš končno odločila, ti bo odleglo. Vabili te bodo na vse mogoče kraje, tebe pa vleče srce samo tja, kjer si bila prejšnji teden tako srečna v dvoje. Pazi na zdravje!

Mateja The First

Fridž: Saj ni res! Jaz sem čistokrven oven.

Butalc: Bodi resen! To so resne zadeve. Žan je lev. Mihaaaa, kaj si po horoskopu? (Miha je pospravljaj kitare.)

Miha: Leecev!

Butalc: Miha je lev. Johnny je, hm, rak!

Kaj pa ti, naš basist?

Basist: Rak!

Butalc: Kaj? Kdaj si pa imel že rojstni dan? O, škrtica! Nič nisi »častil«!

° Pridete še kdaj?

Vsi: Seveda!

Butalc: Jaz že poznam Belo krajino. Vsak mesec sem tu, ker je žena iz Stražnjega vrha (majhna vas pri Črnomlju, op. p.). Vse gostilne poznam! Najraje hodim na Vinico, kjer dela natararica Samantha Fox.

° Kaj bi povedal za konec?

Butalc: Lep pozdrav gimnaziji, še posebej 1. e. Upam, da se bomo videli tudi v Novem mestu!

Jaz grem kar nazaj sedet, mogoče jih bom vidla spet, če ne bom kar umrla, saj ne bom taprva.

Saša, 1. e

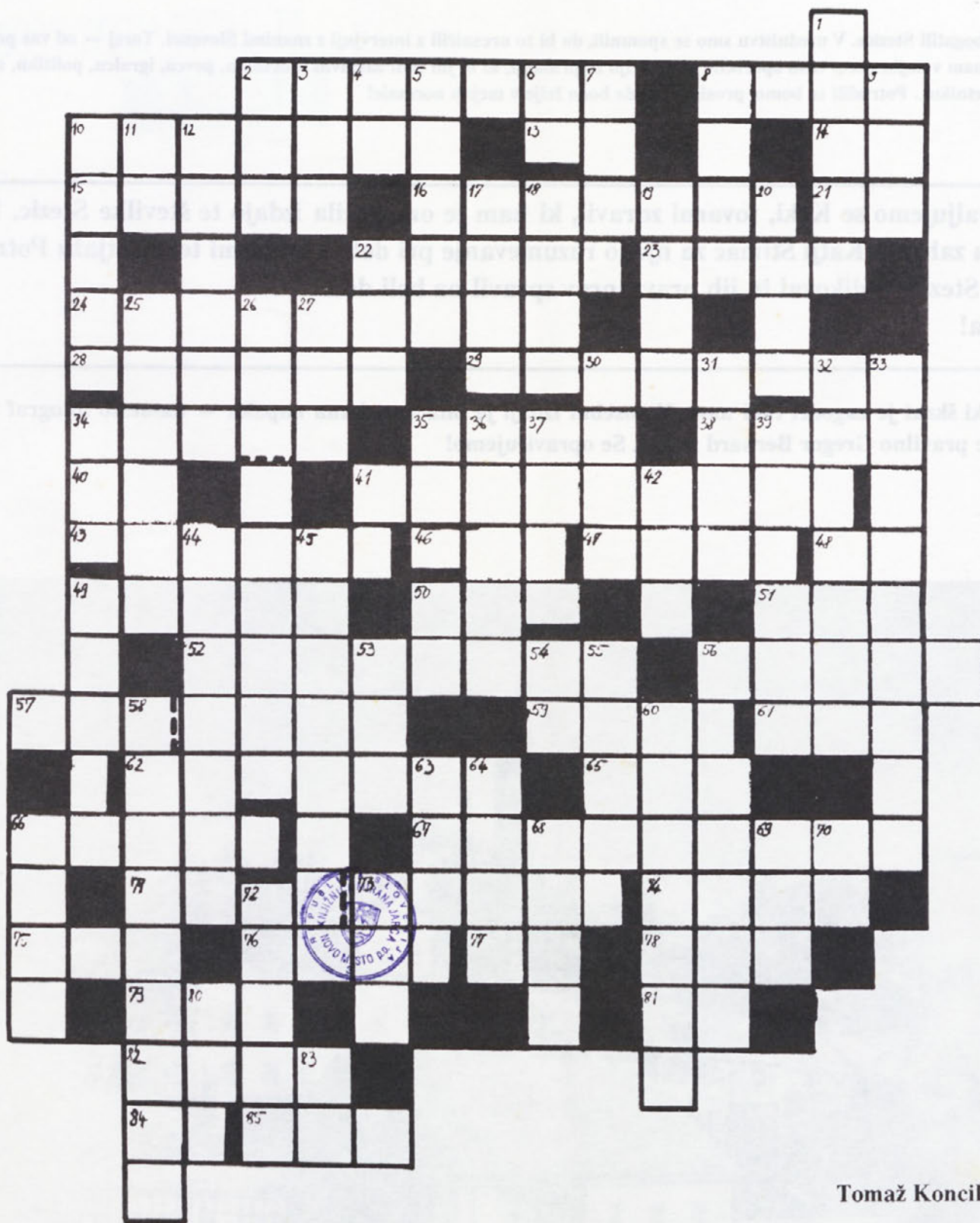
Križanka

Vodoravno

2 – tuje, redkejšo žensko ime; 8 – rimski bog ljubezni; 10 – zelen drag kamen, vrst berila; 13 – v IUPAC nomenklaturi končnica za alkohole; 14 – Ludolfovo število; 15 – pojedina po slavnostnem dogodku; 16 – roman Jamesa Joycea, Odisej; 21 – arzen; 22 – kravji produkt; 23 – antično mesto na obali Male Azije, Artemidin tempelj; 24 – zaviralec; 28 – najslavnejši črnogorski vladika; 29 – podmornica kapitana Nema; 34 – odprtina na Krasu, kamor izginja ponikalnica; 35 – topla barva; 38 – premetane črke besede »ULOV«; 40 – Robert Redford; 41 – okraševalec; 43 – sozvočja, harmonije; 46 – galerija v Ljubljani; 47 – slov. pesnik, ekspresionist, zbirke: Človek in noč, Urica, Nov, Pesmi; 48 – Alberto Franco; 49 – ameriški mali medved; 50 – srbohrvaški medmet bolečine, tudi razočaranja; 51 – hrvaško naftno podjetje; 52 – pridevnik; 56 – premetane črke besede »FINTA«; 57 – nekdanji kanadski smukač; 59 – zelenica v puščavi; 61 – Jugoslovanska Konferenca Obutvenikov; 62 – znana osebnost, Ben (iz črk NLEYSIK); 65 – francosko moško ime (Jakob, naša pisava); 66 – mesto v Bosni na robu Livanjskega polja; 67 – visoko (nad 50 km) ležeča plast atmosfere; 71 – novinarka, družabnica Flasha Gordona v stripu; 74 – reka v Črni gori (kanjon); 75 – orožje Marina Krpana v spopadu z Brdavsom; 76 – prebivalke evr. otoške države; 77 – ionij; 78 – tropska papiga; 79 – največji vir zasluzka za televizijo; 81 – Benetke; 82 – vsaditev; 84 – Ciril Istenič; 85 – svetopisemska oseba (barka)

Navpično

1 – drag kamen, vsebuje fluor, rombsko kristalizira, alumosilikat, lahko je brezbarven, rumen ali moder; 2 – orodje žanjic; 3 – trije samoglasniki (prva sta enaka); 4 – magnezij; 5 – angleški izraz za »odrasel«; 6 – Torino; 7 – predpona za omamno tekočino; 8 – prva črka hebrejske abecede; 9 – zver iz rodu mačk; 10 – živčni bojni strup; 11 – Matjaž Grum; 12 – mesto v ZRN blizu tromeje ZRN – Belgija97Nizozemska, znano po stolnici; 17 – redko moško ime, Štukelj; 18 – ribje jajčece; 19 – manj znana alkoholna pijača; 20 – glavno mesto Južne Koreje; 22 – majhen glodalec; 25 – morska ptica, podobna pingvinu; 26 – slov. »socialni« pesnik, zbirka Narcis...; 27 – slov. pesnik Matej; 30 – svetopisemska oseba, kralj David ga je dal ubiti, da si je prilastil njegovo ženo; 31 – trska; 32 – ladjedelnica v Pulju; 33 – postvulkanski pojav, zem. razpoka, iz katere izhajajo plini; 34 – predpona za nekaj zelo zelo starega; 35 – Talisova oranžada; 36 – merska enota za drage kamne; 37 – italijansko naftno podjetje; 39 – mesto ob črnogorski obali; 41 – Kijev; 42 – mariborska tovarna tovornjakov in avtobusov; 44 – lončeno okroglo pihalo, podobno orglicam; 45 – velika reka v SZ (izliva se v Črno morje); 49 – mesto v Italiji, SV od Rima, pod Sabinskimi gorovjem; 50 – Janez Kolenc; 53 – zafrkljiva oblika imena Edo; 54 – Zeusova ljubica, Inahova hči v gr. mitologiji; 55 – važič; 56 – slavnostne trobente; 58 – pripadniki nekdanjega sovjetskega komisariata za notranje zadeve; 60 – tovarna avtomobilov v kragujevcu; 63 – francoska beseda za »Irsko«; 64 – deček iz stripa M. Mustra, ki je imel rad živali – mali...; 66 – ravnica ob reki; 68 – žlahtni plin; 69 – vek, doba; 70 – radij; 72 – evr. sladkovodna riba; 73 – luka v Izraelu; 80 – grška črka; 83 – solmizacijski zlog

Tomaž Koncilija, 3. a

Glavni in odgovorni urednici:
Uredniški odbor:

Vanja Šepec in Nina Štampohar
 Joži Unetič, 3. a, Sabina Novak, 3. a, Boštjan Virč, 4. a, Luka Lukšič, 4. a, Jože Oberstar, 2. d, Aleš Pečavar, 2. d,
 Petra Klepec, 2. b, Maja Kincl, 2. b, Maja Šepetave, 2. b, Janja Ponikvar, 2. b

Mentor:
Likovna oprema:
Fotografije:
Grafična oprema:
Tisk:
Tisk omogočila:
Naklada:

prof. Janez Kolenc
 akad. slikarka Ana Guštin
 Gregor Bernard, 3. e
 Matjaž Potrč, 4. a
 Tiskarna Novo mesto
 Krka, tovarna zdravil, p. o., Novo mesto
 250 izvodov

Študijski oddelek

STEZICE

Novo Novo Novo Novo Novo Novo Novo

Radi bi obogatili Stezice. V uredništvu smo se spomnili, da bi to uresničili z intervjujem, da nam v najkrajšem času sporočite svojo željo z vprašanji, ki bi jih radi zastavili temu umetniku... Potrudili se bomo, prosimo pa, da bodo želje v mejah normale!

II 16756/1989/1990

377(497.12)(05)

199706705,2

KNJIZNICA M. JARCA . NOVO MESTO

COB:SS 3

Zahvaljujemo se Krki, tovarni zdravil, ki nam je omogočila izdajo te številke Stezic. Posebna zahvala Katji Štimac za njeno razumevanje pri delu z mladimi ter Matjažu Potrču, ki je Stezice oblikoval in jih pravzaprav spravil na beli dan.

Hvala!

Tiskarski škrat je zagodel tudi nam. V posebni izdaji je bila natiskana napaka – namesto fotograf Đukić iz 3. b je pravilno Gregor Bernard iz 3. e. Se opravičujemo!

Stezice

